1864. N°. 4.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG 8 JANUARIJ.

De prijs der Courant is f 3.— per vierendeel jaars. Afzonderlijke nommers zijn tegen 10 Cents verkrijgbaar.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 Januarij.

De zitting van den gemeenteraad van heden, de eerste zitting in dit jaar, werd door den voorzitter geopend met eene toespraak, waarin hij zijnen medeleden geluk wenschte met het voorregt dat zij weder in gezondheid hunne taak mogten aanvangen en ook den wensch uitdrukte dat zij zoowel in hunnen werkkring als in hun gezin steeds zegen en voorspoed mogten ondervinden. Hij sprak ook met weemoed van de zware verliezen waardoor velen in het afgeloopen jaar werden getroffen, en herdacht daarbij ook het afsterven van den gemeente-ontvanger, den heer Henkes, en dat van het raadslid Kluit. Verder een blik slaande op den toestand der gemeente gedurende het afgeloopen jaar, zeide hij daaromtrent niet dan goeds te kunnen vermelden. Voor zware rampen, zooals brand, ziekte enz. bleven zij genadig bewaard. Hare bronnen van welvaart bleven vloeijen; de oogsten hadden de verwachting overtroffen en de markten, vooral de veemarkt, hadden goede vruchten opgeleverd. De vrees, dat men verpligt zou zijn voor de daden van het voorgeslacht een offer te brengen, was aanmerkelijk getemperd door de uitspraak, dezer dagen door de arrond.-regtbank gedaan. Voorts bragt hij nog hulde aan den goeden geest der ingezetenen, zoo duidelijk gebleken bij de viering van het feest van Nederlands herboren volksbestaan in November ll.

Door den wethouder Stoffels werd deze toespraak beantwoord. Hij wenschte daarbij den voorzitter moed en kracht toe in het leiden der vergaderingen en in het behartigen der belangen van de gemeente. —

Overgaande tot de aan de orde gestelde onderwerpen, werd, na onderzoek der geloofsbrieven, tot toelating van de onlangs benoemde leden van den raad, de hh. Scheltema en Berg, besloten. — Tot commissaris voor de stadsbank van leening werd benoemd de heer P. L. C. Driessen. — De voordragt [illegible] om zijne school dienstbaar te doen zijn tot eene school voor middelbaar onderwijs, en tot vinding der daartoe benoodigde fondsen, werd goedgekeurd. Van den minister van binnenl. zaken was betreffende deze zaak eene missive ingekomen, waarbij hij te kennen gaf dat het eerst moest blijken dat de gereorganiseerde school van M. S. G. aan de behoefte voldeed, alvorens hij de noodige voordragt aan den koning kon doen, om deze gemeente vrijstelling te verleenen van het bepaalde bij de wet op het middelbaar onderwijs. De voordragt tot ondersteuning eener aanvrage om concessie voor een spoorweg van Utrecht naar 's Hage en Scheveningen, in verbinding met Leyden, werd aangenomen; het bleek uit de discussiën dat men hiertoe overging, omdat de lijn Leyden—Woerden thans in vergetelheid scheen te zijn geraakt en men toch liever iets dan niets had. — Betreffende de boomen op den Ouden Singel tusschen de Mare en Janvossensteeg werd besloten die door jongere te doen vervangen, uitgenomen de kastanjeboomen aan de vleugels der bruggen en die voor het pand bewoond door den heer Obreen. — De behandeling van de verordening op het brandwezen werd uitgesteld, ten gevolge van een voorstel van den heer Driessen, strekkende om vooraf een onderzoek te doen naar de doelmatigheid enz. van de stoombrandspuit, van welker voortreffelijke werking hij de voorbeelden aanhaalde. Dat onderzoek is aan de commissie van fabricage, waarbij, op verzoek van den voorzitter, de heer Driessen zich zal voegen, opgedragen.

— In de maand December zijn binnen deze gemeente geboren 124 kinderen, als: 73 zoons en 51 dochters, waaronder is begrepen 1 paar tweelingen. Overleden 87 personen, als: 15 mannen, 23 vrouwen, 24 zoons en 25 dochters; daarenboven als levenloos aangegeven 2. Voltrokken 20 huwelijken.

— Op de prijsvraag door de theologische faculteit alhier uitgeschreven: *»inquiratur in authentiam utriusque Pauli ad Thessalonicenses epistolae"* zijn twee antwoorden ingekomen; het ééne, met het motto: »Das merkwürdige Briefpaar verdient auf alle Fälle immer noch eine genauere Untersuchung" (Hilgenfeld), is door de faculteit de gouden medaille waardig gekeurd en bij opening van het naambriefje is als auteur bekend geworden de heer A. B van der Vies J^r^., theol. cand. te Leiden; het andere, met het motto *πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε*, I Thess. V: 21, verdient naar het oordeel der faculteit eene loffelijke vermelding, die verleend zal worden als de auteur zijn naam aan de faculteit bekend wil maken.

— De heeren A. Oudshoorn en L. Schlegel zijn voornemens, met medewerking van den heer A. J. Wetrens, eene soirée musicale te geven in de Stads-gehoorzaal alhier, op Donderdag den 21sten Januarij e. k.

— In de maand December zijn over den Holl. spoorweg vervoerd 96,564 reizigers, gevende eene opbrengst van f 76,981.80. De opbrengst van het goederen-vervoer was f 17,461.41.

In dezelfde maand heeft het vervoer van reizigers over den Ned. Rijnspoorweg f 84,635, het vervoer van goederen f 44,882, en het vervoer van reizigers en goederen, door direkt verkeer met Duitschland, f 60,557 opgebragt.

— Door den minister van binnenl. zaken is bepaald, dat de verkiezing van een lid voor de tweede kamer in het kiesdistrict Almelo, noodzakelijk ten gevolge van het door den heer m^r^. H. van Loghem genomen ontslag, zal geschieden op Dingsdag 26 Januarij aanst., en de herstemming, zoo die noodig is, op Dingsdag 9 Februarij daaraanvolgende.

— Bij de verkiezing van een lid voor de tweede kamer in het hoofdkiesdistrict Eindhoven zijn 1421 stemmen uitgebragt, waarvan 700 voor de heer m^r^. R. J. A. Smitz, en 458 voor den heer m^r^. R. van den Heuvel, tusschen welke alzoo eene herstemming moet plaats hebben.

— Het ontwerp van wet op de personele belasting, dezer dagen op nieuw bij de tweede kamer ingezonden, verschilt, naar men verneemt, in vele opzigten van dat, hetwelk in de vorige zitting werd ingediend. Aan vele bezwaren, van verschillende kanten geopperd, is te gemoet gekomen, bovenal aan het hoofdbezwaar: het loslaten van de twee grondslagen der dienstboden en paarden. Deze grondslagen zijn thans op eenvoudige wijze en naar juiste beginselen ingerigt. Daarentegen zullen de gemeenten thans op eene andere wijze worden in staat gesteld om accijnsen, vooral op eerste levensbehoeften, af te schaffen. Het rijk zal zijn 20 opcenten laten varen, terwijl aan de gemeenten zal worden toegestaan, 50 opcenten op het personeel te heffen. Het verlies, dat het rijk daardoor zal lijden, zou worden teruggevonden in eenige verhooging van sommige grondslagen.

— Uit 's Hage meldt men aan de *Arnh. C.*: Naar men verneemt bestaat bij de regering het voornemen, voor den bouw van het paleis voor de staten-generaal eene prijsvraag tot het ontwerpen van een plan uit te schrijven. Eene commissie van drie deskundigen is door den minister van binnenl. zaken belast met het vaststellen van de voorwaarden, waaronder zoodanige prijsvraag zal worden uitgeschreven.

[illegible] van een hoogere burgerschool met eene rijkssubsidie, en dat, wanneer die school met 1 September gereed is, zij tevens zal dienen tot voorbereidende school voor de polytechnische akademie.

— Uit Rotterdam meldt men van gisteren: Heden morgen is het Engelsche stoomschip *Sea Horse* nog van hier naar Hellevoetsluis vertrokken, doch is na eenigen tijd bij Vlaardingen in het ijs te hebben gezeten, heden middag teruggekomen. Van de gisteren vertrokken stoomschepen zijn heden het stoomschip *Lord Raglan* en de *Albatross* teruggekomen; het was onmogelijk het Noordgat door te komen, daar het ijs 5 à 6 voet dik op elkander was geschoven. De vaart is dus voor stoomschepen geheel gestremd. Heden morgen, circa negen ure, is te Schiedam nog een stoomboot, komende van Rotterdam, gepasseerd; later is de rivier bij het hoofd vast gaan zitten.

— Uit Giessen-Nieuwkerk wordt als eene bijzonderheid gemeld dat zekere van 't Hof aldaar, een van vijf broeders, waarvan de jongste 94 jaar geworden is, op 5 Jan. zijn 102^den^ verjaardag vierde, nog in het bezit van al zijne zintuigen. Eene dochter van 76 jaar, die te Sliedrecht woont, komt haren vader nog wel eens opzoeken en loopt dan dien afstand, 2½ uur, op éénen dag heen en terug.

— Uit Amsterdam meldt men het overlijden, ten gevolge van een noodlottig toeval, van den heer J. Stroeve, sedert 1836 pred. bij de Ned. herv. gemeente aldaar.

— Uit Hoorn meldt men het volgende: Het ijs maakte ook in de nabijheid dezer stad reeds twee slagtoffers. Op Nieuwjaarsdag waagde zich een 12-jarige jongen op het ijs eener treksloot onder Venhuizen, met het ongelukkig gevolg, dat het onder zijne voeten wegzonk. Een landbouwer had het geluk hem boven water te brengen, doch tevens de onbezonnenheid, om den bewusteloozen knaap voor het huis op een bleekveld te leggen. Een buurman bemerkte eerst een geruimen tijd later dat er nog leven in den drenkeling was en bragt hem in het achterhuis van den landbouwer, waar hij, op den steenen vloer nedergelegd zijnde, weder tot bewustzijn kwam. Hiermede nog niet te vreden, bragt men hem in het vertrek en plaatste hem daar voor het vuur, welke zonderlinge behandeling oorzaak moet geweest zijn, dat de knaap reeds den volgenden morgen bezweken is. — Onder Schellinkhout reed een boerenknecht op de vaart voor den wind af, sloeg geen acht op eene brug, waar hij onder door moest, en reed daar in volle vaart tegen aan. Hij sloeg achterover en verbrijzelde zich den schedel.

— Met genoegen vernemen wij, zegt het *Utr. D.*, dat aan onzen verdienstelijken stadgenoot d^r^. H. J. Broers de eer is te beurt gevallen, van door de keiz. akademie van geneeskunde te Parijs, in hare zitting van 15 Dec. ll., eervol vermeld te worden voor zijn antwoord op de vraag: »Des

altérations pathologiques du placenta et de leur influence sur le développement du foetus." Dit doet ons te meer genoegen, daar de schrijver de eenige geweest is, die zich aan dit moeijelijke en bijna onbekend onderwerp heeft durven wagen, en er geene andere antwoorden waren ingekomen.

— Te Zwolle is sedert eenige dagen in omloop een adres aan Z. M. den koning, waarbij wordt verzocht dat de geschorste predikant van Rijn uit zijne gevangenis worde ontslagen. Dat adres is reeds van honderden handteekeningen voorzien.

— Te Leeuwarden verwacht men, ingevolge het besluit der IJsclub, eene hardrijderij door mannen en eene door mannen en vrouwen, benevens eene harddraverij op het ijs met paard en slede. Ook mag men een of meer gecostumeerde hardrijderijen op schaatsen te gemoet zien. In de *Leeuw. Cour.* van den 5den zijn niet minder dan 19 hardrijderijen op schaatsen, zoo door mannen, als door mannen en vrouwen, en ook door vrouwen alleen aangekondigd. Het gezamenlijk bedrag der prijzen en premiën bedraagt ongeveer ƒ 2000.

— Maandag morgen vond men nabij Maastricht zekeren P., metselaar van beroep, onder eene heg dood gevroren. Men gist, dat hij zich des Zondags in de stad heeft opgehouden en na daar meer gedronken te hebben dan voorzigtig was, onderweg door den drank en de koude bevangen, zich des avonds bij de bedoelde heg heeft nedergezet.

— In het laatst van de maand Junij zal te Haarlem het Nederl. landhuishoudkundige congres worden gehouden. Daarbij zullen ook de belangen van den kolonialen landbouw worden overwogen, en wel het bebouwen van den grond door stoomkracht; de te verwachten invloed van den aanleg van den spoorweg op den landbouw; de katoenteelt bij de tegenwoordige prijzen; de behoefte aan bemesting van suikergronden; de meerdere deugdelijkheid van het zwarte suikerriet; de waarde van de indigo-cultuur, en de vraag, waarom de uitvoer van de voortbrengselen van den klapperboom niet even productief kan worden op Java als op Ceylon.

— Het (Kaapsche) *Volksblad*, van 19 Nov. ll. geeft, behalve hetgeen wij daaruit reeds mededeelden, ook een uitvoerig verslag van eene op 17 Nov. te Kaapstad gehouden zitting van het kerkelijk hof, bijeengeroepen om de klagten aan te hooren, ingebragt tegen den bisschop van Natal, den ook alhier niet geheel onbekenden bisschop Colenso. De vergadering had plaats in de hoofdkerk van St. George. Lord-bisschop Gray, van de Kaapstad, was voorzitter en werd bijgestaan door de bisschoppen van Grahamstad en van den Vrijstaat. De procureur Tennant was registrateur, terwijl de deken Douglas en de aartsdekens Merriman en Badnall als aanklagers optraden. Als vertegenwoordiger van bisschop Colenso was dr. Bleek opgekomen. Voordat de handelingen van het hof een aanvang namen, werd er eene godsdienstoefening gehouden. Toen de lord-bisschop van de Kaapstad zijne plaats als voorzitter had ingenomen, zeide hij, dat hij den bisschop van Natal had opgeroepen om voor het hof te verschijnen en te antwoorden op zekere aanklagten van valsche leer, tegen hem ingebragt, en verzocht hij den heer Tennant de oproeping en de aanklagten voor te lezen. De lezing dier stukken duurde twee volle uren. De beschuldigingen waren vervat in een stuk, beslaande uit 7 kolommen compressen druk en bevatten in eene groote menigte aanhalingen uit des bisschops werken met verwijzing tevens naar de kerkelijke geloofsartikelen en formulieren van het Algemeen Gebedenboek, met welker uitspraken de stellingen van den bisschop in strijd waren. Volgens die beschuldigingen beweerde de bisschop, dat de Verlosser niet in de plaats van den mensch was gestorven, of de straf der zonde had gedragen; verklaarde hij dat hij geen geloof kon slaan aan de eindeloosheid der toekomende straffen; verder dat de H. Schrift het woord van God *bevatte*, maar niet het woord van God *was*; dat de Verlosser niet God en mensch was in één persoon enz. enz. Voorts werden nog overgelegd 14 bijlagen, bestaande uit brieven en geschriften, waarvan de aanklagers zich zouden bedienen als getuigenissen bij het verhoor. De voorzitter gaf, voordat hij aan de aanklagers het woord verleende, kennis van de ontvangst van een brief van bisschop Colenso, waarin deze berigt gaf dat hij aan dr. Bleek instructiën had gezonden om in zijne plaats te verschijnen en dien brief en een protest tegen de regtsbevoegdheid van het hof voor te lezen, en noodigde dr. Bleek uit die voorlezing te doen. Uit die stukken bleek dat bisschop Colenso ontkende, dat bisschop Gray eenige jurisdictie over hem had en wettig regt, om van de beschuldiging in quaestie kennis te nemen; hij protesteerde tegen zijne regtshandelingen en verklaarde dat hij, des vereischt, de noodige maatregelen zou nemen, om de geldigheid dier handelingen te betwisten. Hij erkende dat de uitdrukkingen, die in de beschuldigingen voorkwamen, in zijne werken waren gedrukt, maar eischte dat die uitdrukkingen zouden gelezen worden in het verband met het gedeelte, waaruit zij genomen waren. Nadat nog de voorzitter ter tafel had gebragt een brief van bisschop Colenso, dienende ter opheldering en verdediging van sommige gedeelten van zijn boek, waartegen bezwaren waren ingebragt, gaf hij het woord aan de beschuldigers. Door den deken van de Kaapstad werd de aanklagt, zoowel in die zitting als in die van den volgenden dag in het breede uiteengezet, zoodat de beide andere beschuldigers eerst op den derden dag (19 Nov.) aan het woord konden komen. Na de voordragt der beschuldigingen zou men nog voorlezing doen van een brief van bisschop Colenso, voor 2 jaren aan den bisschop van de Kaapstad geschreven, en van eenige uittreksels uit de voorrede van het 3de deel van zijn werk over den Pentateuch; hetgeen de beschuldigde ter zijner verdediging had verzocht. De uitspraak van het hof zou, dacht men, eerst over eene maand plaats hebben.

'sGRAVENHAGE, 7 Januarij.

De *Staats-Courant* bevestigt thans het berigt dat bij kon. besluit van 2 Januarij aan jhr. mr. P. van der Maesen de Sombreff, op zijn verzoek, eervol ontslag is verleend als minister van buitenl. zaken, en dat het beheer van dat dep. ad interim is opgedragen aan den minister van marine.

— Door Z. M. is de 2de luit.-kwartiermeester bij het corps mariniers D. A. C. Ebell bevorderd tot 1sten luit.-kwartiermeester bij dat corps.

— Ten gevolge van het overlijden, op den 27sten December jl., van den heer C. R. van Eymeren, controleur van de directe belastingen en het kadaster alhier, is door Z. E. den minister van financiën, bij beschikking van den 29sten dier maand, met de intermaire waarneming van die betrekking, te rekenen van den 1sten Januarij jl., belast de heer W. M. M. Koster, adjunct-controleur der voormelde middelen te Haarlem.

— H. M. de koningin-moeder heeft bij gelegenheid van het Russische Kersfeest, belangrijke buitengewone liefdegiften aan verscheidene zoogenaamde stille armen doen uitdeelen.

— De tweede kamer is tegen den 14den dezer bijeengeroepen, ter behandeling der credietwet voor het dep. van buitenl. zaken.

— De typographische vereeniging, onder de zinspreuk: »door eendragt t' zaam verbonden" zal eene tooneelvoorstelling geven, in de zaal der Hoogduitsche opera, ten behoeve van de betrekkingen der in den jongsten storm verongelukte Scheveningsche visschers.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 5 Januarij.

De *Globe*, over de Sleeswijk-Holsteinsche zaak sprekende, zegt: De revolutionaire partij in Duitschland zou wel doen, zoo zij de schoolvosserijen en drogredenen, die zij aan de geschiedenis en aan de regtsgeleerdheid ontleent en als voorwendsels bezigt, ter zijde stelde en erkende dat zij naar het bezit der Deensche hertogdommen en der Sleeswijk-Holsteinsche kusten hunkert, en aldaar de gelegenheid tot vorming eener Duitsche zeemagt meent te hebben ontdekt. Duitschland is innerlijk zoo zeer verdeeld, dat het in het geheel geene mogendheid is; en toch wil het eene zeemogendheid zijn, dat is zich tot het toppunt van nationale ontwikkeling verheffen, eer het nog de eerste schrede op den weg van nationale ontwikkeling heeft gedaan. Dat is even alsof iemand het dak op het gebouw wilde zetten, eer de grondslag gelegd is.

— De opening der parlementszitting is op 4 Februarij bepaald.

— Alhier is het berigt ontvangen, dat de scheepsmagt die onder bevel van kapitein Osborne naar China is vertrokken, om aldaar in dienst van den keizer tot bestrijding der opstandelingen werkzaam te zijn, ten gevolge van een twist tusschen de Chinesche regering en kapitein Osborne, door den laatstgenoemde is ontbonden. Drie der schepen zullen naar Bombay en de overige naar Engeland vertrekken.

— Blijkens het door de admiraliteit uitgegeven jaarverslag bestaat onze oorlogsvloot uit 975 vaartuigen van verschillende klassen, waaronder 72 linieschepen van 74 tot 121 stukken, 42 dito van 60 tot 74 stukken en 94 stoom- en andere vaartuigen van 22 tot 46 stukken. In active dienst zijn ruim 300 schepen.

— De landverhuizing over Liverpool, vergeleken met 1862, is volgens officiële opgaven in het afgeloopen jaar aanmerkelijk toegenomen. Met 297 schepen zijn naar de Vereenigde Staten vertrokken 98,398 passagiers, waarvan 28,488 Engelschen, 3176 Schotten, 61,312 Ieren en 5422 buitenlanders. In het geheel zijn gedurende 1863 van Liverpool vertrokken 137,982 landverhuizers, zijnde 76,668 meer dan in 1862.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Januarij.

Men verzekert dat de keizerin belangrijke domeinen heeft doen aankoopen in de Pauselijke staten. Prins Napoleon is ook op geldbelegging bedacht, zoowel door de uitbreiding zijner eigendommen aan de oevers van het meer van Genève als door het plaatsen van zeer belangrijke fondsen in Engeland. Bij de bank van Engeland zijn 45 millioen fr. gedeponeerd ten name van keizer Napoleon III.

— Men heeft berekend dat door het dalen der koersen van alle effecten gedurende het jaar 1863 het roerend vermogend in Frankrijk eene vermindering heeft ondergaan van circa 1500 millioen fr.

— Alhier is overleden de heer Hope, wiens nalatenschap op een bedrag van ongeveer 50 millioen fr. wordt geschat.

— Te Straatsburg keerde dezer dagen de heer Salathé, notaris aldaar, van eene soirée huiswaarts, toen iemand hem in de nabijheid zijner woning plotseling den inhoud van een fleschje vitriool in het aangezigt smeet. Hij is deerlijk gewond en gedeeltelijk van het gezigt beroofd, daar het bijtend vocht in de oogen is gedrongen. De dader heeft zich vrijwillig in handen der justitie gesteld; hij schijnt aan verstandsverbijstering te lijden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 5 Januarij.

De kamer van afgevaardigden heeft bij de behandeling der begrooting van 1864 met aanzienlijke meerderheid besloten den post van 35000 rht. voor geheime uitgaven ten dienste der policie te schrappen.

— Door de *Köln. Zeit.* en meer andere bladen wordt het gedrag der bonds-commissarissen in Holstein afgekeurd. Daar de bond zich de beslissing der opvolgings-quaestie heeft voorbehouden, acht men het ongepast den prins van Augustenburg in Holstein toe te laten, om aldaar proclamatiën aan zijne onderdanen uit te vaardigen en zich van alle kanten, zelfs door ambtenaren, te laten huldigen. De bond mag voor de beslissing der quaestie geene partij kiezen.

— De heer von Bismarck heeft aan de commissie uit de kamer van afgevaardigden, die over de leening zal rapporteren, te kennen gegeven, dat indien de bondsvergadering den prins van Augustenburg mogt erkennen, Pruissen niet gezind is zich aan de uitspraak te onderwerpen.

— De 13de divisie heeft bevel ontvangen, om zich ten spoedigste in de Priesnitz te vereenigen. De *Kreuzzeitung* brengt dit in verband met de op handen zijnde bezetting van Sleeswijk. Ook meent dat blad uit eene goede bron te kunnen verzekeren, dat het kabinet van Weenen alhier heeft laten verklaren, dat het van alle deelneming in de Sleeswijksche quaestie wil afzien, indien Pruissen zich in het tegenwoordig tijdsgewricht ontslagen verklaart van de verpligtingen, bij het protocol van Londen op zich genomen.

— De generaal Hacke is met twee bataillons infanterie, een half bataillon rijdende artillerie en eenige cavalerie-troepen te Heide binnengerukt, waarschijnlijk om naar de Beneden-Eider voor te trekken en daar den mogelijken aantogt van de Denen te belemmeren.

— Te Dantzig is op 2 Januarij de herinnering gevierd aan den aftogt der Franschen vóór 50 jaren en de overgave der stad aan de Pruissen. Deze bevrijding was echter duur gekocht; meer dan 60 menschen waren bij het bombardement gedood; 90 waren wegens gebrek aan behoorlijk voedsel overleden; in het geheel werden er in dat jaar 5592 menschen ten grave gedragen; 112 huizen en 197 pakhuizen waren in puinhoopen veranderd; 1115 gebouwen waren min of meer beschadigd. Dadelijk na den aftogt der Franschen rukte de hertog van Wurtemberg, dien reeds vroeger deputatiën uit den raad en uit de kooplieden in zijn hoofdkwartier te Pelonken begroet hadden, aan het hoofd van 14000 man de stad binnen.

— Naar men uit Warschau meldt heeft de regering de roerende en onroerende bezittingen dergenen, die aan den opstand deel nemen, onder sequester gesteld, en aan de hoogere geestelijkheid eene nieuwe schatting opgelegd, bestaande in 18 pCt. van de inkomsten der bisschoppen en kerkelijke besturen en in 6 pCt. van de inkomsten der kanunniken.

Bij eene keiz. ukase zijn de oude soldaten uit het koningrijk Polen, die onbepaald verlof hadden, weder onder de wapenen geroepen.

— Op last van den kerkeraad der protestantsche gemeente te Weenen is het gewone jaarlijksche verslag van den toestand dier gemeente openbaar gemaakt. Daaruit blijkt o. a., dat het aantal kinderen, gedurende het jaar 1863 gedoopt, is 460; dat er gehuwd zijn 185 paren (waarvan 130 gemengde huwelijken); dat van de r. k. kerk tot de prot. zijn overgegaan 52 personen, van deze tot de r. k kerk 3 personen. De scholen werden bezocht door 988 kinderen. Aan de fondsen tot instandhouding van kerken, scholen, enz. was vermaakt eene som van 6526 fl.

Per Telegraaf.

HAMBURG, 6 Januarij. Volgens de *Hamb Ztg.* zal de senaat dezer vrije stad voor de erkenning van hertog Frederik door den bond stemmen. De burgerschap heeft met bijna eenparige stemmen besloten aan den senaat de verwachting kenbaar te maken, dat deze zal stemmen voor de erkenning van de regten van den hertog van Augustenburg.

De bondstroepen werpen schansen op tegenover het Kroonwerk.

NEW-YORK, 26 December. In Oost-Virginië hebben de noordelijken de gemeenschap van Longstreet met Richmond over den Virginischen spoorweg afgebroken. In Tennessee heeft generaal Johnstone het commando op zich genomen in afwachting van de komst van generaal Bragg. Te Knoxville, Charleston en Chattanooga is de toestand onveranderd.

KUNSTNIEUWS.

CARLOTTA PATTI.

Omtrent deze vermaarde zangeres, die zich spoedig ook in onze hoofdstad zal doen hooren, verneemt men uit Parijs, dat zij het onderwerp van de dagelijksche gesprekken is, en den nimbus, welke hare zuster Adelina omgeeft, dreigt te verduisteren. Eenige weinige personen slechts hebben het geluk gehad haar *visu* en *auditu* te leeren kennen, dat is haar gezien en gesproken te hebben, en onder die weinigen noemt men de eerste muziekale en letterkundige autoriteiten van Parijs. De beroemde Meyerbeer is twee keer bij haar toegelaten; en hij was onuitputtelijk in lofredenen over het talent dezer zangeres, welke met haar stem tot stand brengt, wat tot dusverre voor onmogelijk gehouden werd; hij is dan ook voornemens zijn onsterfelijken naam te leenen tot eene compositie, welke hij speciaal voor hare omvangrijke stem zal schrijven. Eene tweede muziekale autoriteit, de heer Rossini, gaf onlangs een groot diner ter eere van Mlle Carlotta Patti, waarop meer dan 100 personen genoodigd waren. Ook hij maakte er geen geheim van, dat geen zangeres tot dus verre zijn enthusiasme tot een zoo hoogen graad had opgewekt als Mlle. Carlotta Patti.

Hij zeide o. a. tegen haar: »Gij zingt veel beter dan zeker iemand (Adeline?), wier naam mij de bescheidenheid verbiedt te noemen.

Men weet het, dat Rossini hoegenaamd geene bezoeken aflegt, en dat men hem, wanneer het goed weer is, nergens anders ziet, dan tusschen 2 en 4 uur op de boulevards; en niettegenstaande deze ijzeren gewoonte, heeft hij bij Mlle. Carlotta een bezoek afgelegd, en zich langen tijd met haar onderhouden; iets dat tot de veronderstelling mag leiden, dat deze kunstenares even veel talent als geest heeft. Over de verschillende artisten, die aan Mlle. Carlotta Patti wenschten voorgesteld te worden, behooren nog de hh. Herz, Stepken, Heller, Henri Pottier en anderen.

De verschijning van deze ster aan den kunsthemel is een belangrijk feit, dat in de jaarboeken der kunst bijna zijn weerga niet zal vinden.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien het adres van PIETER SWINKELS, stalhouder, wonende binnen deze gemeente, om vergunning tot het *bewaren van mest* en het *houden en mesten van meer dan twee varkens*, in zijn pakhuis in de Kijfhoekstraat, Wijk II. N°. 103;

Gelet op het koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige fabrieken en trafieken; alsmede op art. [illegible] der Algemeene Policie-verordening, vastgesteld 26 September 1861;

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 11den Januarij aanst., des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen dat verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl, bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden zich tegen de inwilliging niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 7 Januarij 1864.

D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.

v. PUTTKAMMER, Secretaris.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN,

Herzien de openbare kennisgeving omtrent de verpligting tot het doen van aangifte voor de Nationale Militie, in de maand Januarij 1864, voor hen die op den 1sten Januarij van dit jaar hun 19de jaar zijn ingetreden, en alzoo de personen geboren in het jaar 1845, alsmede voor hen die eerst na het intreden van hun 19de jaar, doch vóór het volbrengen van hun 20ste, ingezetenen zijn geworden, geplaatst in de *Leydsche Couranten* van den 14den, 21sten en 28sten December 1863;

Doen te weten:

dat tot deze inschrijving wordt zitting gehouden op het raadhuis, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure;

op Maandag, den 11 Januarij voor de bewoners van de wijken 1, 2 en 3,
» Dingsdag, » 12 » » » » » » » 4 en 5,
» Woensdag, » 13 » » » » » » » 6,
» Donderdag, » 14 » » » » » » » 7,
» Vrijdag, » 15 » » » » » » » 8 en 9 of de buitenwijk,

en dat de geboorte-acten, die ieder belanghebbende, bij de inschrijving, onder opgave der woonplaats van den ingeschrevene, behoort over te leggen, dagelijks (de Zondagen uitgezonderd) zijn te verkrijgen ter Secretarie dezer gemeente (afdeeling Burgerlijke Stand), van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, wanneer tevens voor de zoodanigen, die hier niet zijn geboren, aanvrage ter verkrijging dier acten kan worden gedaan.

En wordt deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* en bij aanplakking afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 2 Januarij 1864.

D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.

v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand.

Van 31 December 1863 tot en met 6 Januarij 1864.

BEVALLEN: A. M. T. Paulides, geb. Stallinga, D. — E. S. de Lange, geb. Starkenburg, Z. — N. Eger, geb. Severyn, D. — E. J. Winterkamp, geb. Zitman, Z. — M. C. Guley, geb. van der Kaay, Z. — C. van Werrlee, Z. — S. C. J. du Pon, D. — G. Penseel, geb. van Welsen, D. — J. P. van der Walle, geb. de Jong, D. — K. van Iterson, geb. Platteel, Z. — S. de la Rie, geb. Eduard, Z. — M. H. Willebrands, geb. Hoogeboom, Z. — J. Kropff, geb. Gestman, Z. — C. M. Buys, geb. Brummelkamp, Z. — A. M. Baalebos, geb. Schuurman Stekhoven, D. — D. Delfos, Z. — H. M. Smit, geb. Wijnkool, D. — E. van Venetiën, geb. Hogervorst, Z. — S. J. de Zwijger, D. — C. Christiaanse, geb. Steenwijk, D. — M. P. Voermans, D. — A. Kriek, geb. de Meede, Z. — L. Zirkzee, geb. Dulkers, D. — C. van der Heyden, geb. Koolen, D. — M. D. R. Biesjot, geb. Schrone, Z. — E. van Berge Henegouwen, geb. van Soest, D. — M. Alberse, geb. Tyssen, Z. — M. A. van Meurs, geb. Rijken, Z. — H. J. Ooyman, geb. Everts, D. — M. A. Koppeschaar, D. — H. M. J. Kok, geb. Klok, D. — P. van Leeuwen, geb. van den Burg, Z. — J. M. Bon, geb. Siegtenhorst, Z. — H. J. Nooteboom, D. — C. de Klerk, geb. van der Spek, Z. — A. M. Filippo, geb. van Hoorn, Z. — H. K. Hueber, geb. Smulders, Z. — J. M. Kikkert, geb. Vogelzang, Z. — C. E. Levedag, geb. Stallinga, Z.

GETROUWD: J. Schenk, jm. en F. Jasperse, wede. — J. C. Boon, jm. en M. G. Kelder, jd.

OVERLEDEN: W. Smit, Z., bijna 4 m. — A. M. Hueber, D., ruim 6 m. — A. H. van der Linden, 55 j. — T. W. J. Lares, Z., ruim 3 m. — F. M. van Kempen, D., 3 j. en bijna 9 m. — J. Karreman, 39 j. — J. Wallaart, D., 2 j. en 6 m. — P. Beekman, D., 4 j. en bijna 11 m. — H. M. Choufour, Z., bijna 1 j. — C. Luyt, 64 j. — J. G. Harms, Z., 2 j. en 8 m. — J. H. Roesteen, Z., ruim 4 m. — A. de Hen, Z., 1 j. en 11 m. — J. C. de la Maar, geb. van der Mark, 59 j. — M. Hoefnagel, geb. IJsbaard, 41 j. — A. C. Bakker, D., 2 j. en 5 m. — B. Houweling, Z., bijna 5 m. — P. J. van Ulden, D., 3 j. en 7 m. — K. Leenheer, geb. Langendam, 74 j. — D. Stavelen, 89 j. — M. Eradus, D., ruim 4 j. — A. Dirkzwager, Z., 11 d. — J. J. van Leeuwen, Z., 2 j. en 2 m. — Jacs Francs van den Berg, 35 j. — J. J. van Kerpel, Z., bijna 3 m.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

JAKOB CORNELIS BOON,
ber. Predikant te Langerak b/z de Lek,
met
MATHILDA GERARDINA KELDER.

LEIDEN, 6 Januarij 1864.

Voorspoedig bevallen van een **Zoon** F. F. RAUWENHOFF — TOBIAS.
LEIDEN, 7 Januarij 1864.

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijn geliefde Echtgenoot JACOBUS VAN DER WEYDE, in den ouderdom van ruim 56 jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.

J. M. VAN DER WAAG,
Wed. JAC. VAN DER WEYDE.

LEYDEN, 4 Januarij 1864.

De affaire zal vooreerst op denzelfden voet worden voortgezet.

Dr. BOURSSE WILS betuigt zijnen dank, ook namens zijne Echtgenoote, voor de deelneming bij hare ziekte en bevalling ondervonden.

Voor de menigvuldige ontvangen bewijzen van deelneming bij het overlijden van mijn geliefden Echtgenoot, den Heer THEODORUS MOLKENBOER, betuig ik langs dezen weg, ook namens mijne Kinderen, mijnen opregten dank.

Wed. Th. MOLKENBOER, Haag.

De zaken zullen worden gecontinueerd onder de Firma Th. MOLKENBOER.

De Familie HAZENBERG betuigen hunnen dank voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van Mejufvrouw D. van ENTER, Wed. van den Heer Jac. Hazenberg.

VEREENIGING VOOR CHRISTELIJKE BELANGEN.

EVANGELIE-PREDIKING

op ZONDAG, 10 Januarij 1864, des avonds ten zes ure, door D[s]. P. J. HELWIG, Pred. te *Amsterdam*.

ZAAL, Noordeinde.

De eerste vergadering ter *verificatie* der schuldvorderingen, ten laste van den failliten boedel van A. D. BENDERS, *Confiseur* alhier, zal plaats hebben op Woensdag 13 Jan. e. k., 's middags te 12 uur, in een der lokalen van het Regtsgebouw op het Rapenburg alhier. *Alle* crediteuren worden ter bijwoning daarvan opgeroepen.

De Curator,
M[r]. L. de HARTOG.

ECHTSCHEIDING.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van 10 November 1863, is het Huwelijk van EVERHARDUS HENDRICUS van HONSTEDE, *Schoenmaker* en CORNELIA CATHARINA BEZIJN, zonder beroep, wonende te *Leyden*, door Echtscheiding ontbonden.

Leyden, 10 November 1863. De Procureur van den Verzoeker,
[Kosteloos.] M[r]. L. D. SURINGAR, Procureur.

Door DE GEBROEDERS ABRAHAMS, te *Middelburg*, wordt uitgegeven:

DE GLOBE.

ALBUM van BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

Deze Tijdschriften, welke beide een aantal jaren afzonderlijk hebben bestaan, worden thans sedert eenigen tijd vereenigd uitgegeven en zagen hun debiet daardoor aanmerkelijk toenemen.

Eene nieuwe sierlijke letter zal met 1 Januarij 1864 in gebruik worden genomen, hetgeen aan het uiterlijk een aangenamer voorkomen geven zal. Ook het inwendig gehalte zal eene verbetering ondergaan, daar steeds meerdere bronnen onder het bereik der redactie komen. In 1863 is door haar reeds gebruik gemaakt van: de Quarterly, Edimburgh en Westminster reviews, The athenaeum, All the year round, Mac Millan's magazine, de Temple Bar, Saint James magazine, The gallery, Chambers' journal, de Engelsche parlementsverslagen, Unsere Tage, Westerman's Monats-Hefte, Petermann's Geografische Mittheilungen, de Augsburger Allgemeine Zeitung, de Revue germanique, de Revue des deux mondes, Le temps en het Journal des débats, benevens eenige boekwerken en brochures.

Ten einde over den aard van den inhoud eenigermate te kunnen oordeelen, volgt hier eene opgave van de stukken welke in den jaargang 1863 zijn opgenomen. Zij hebben grootendeels betrekking op geschiedenis, staatkunde, land- en volkenkunde, nijverheid, letterkunde en de sociale wetenschappen; terwijl ook onderscheidene levensbeschrijvingen van beroemde personen, reis- en plaatsbeschrijvingen en enkele malen, bij wijze van uitzondering, novellen worden opgenomen.

De Indische archipel.
De groote strafgevangenis in Portland.
New-Orleans.
Herinneringen van een oud tooneelspeler.
De maatschappelijke toestand van New-York.
Ludwig Uhland.
Oordeel der vrouwen, over de wetenschappelijke opleiding des vrouwen.
Dahlgrens rapport over de gepantserde schepen.
De Engelsche kolonies in Zuid-Afrika.
De vioolspeler Ole Bull.
De Fransche bezittingen in de Zuidzee.
Paus Gregorius VII. (Hildebrand.)
Het Chinesche leven, inzonderheid te Kanton.
De Fransche maatschappij in de 18de eeuw.
Het vervaardigen van stalen pennen.
Frankrijks marine.
België.
De Engelsche spoorwegen.
De dageraad der vrijheid. Invloed van den burgeroorlog in Amerika op de slavernij der negers.
De onderaardsche spoorweg te Londen.
De ondergang der slavernij in de slavenstaten van Noord-Amerika.
Een Engelsche bisschop.
Het petroleum.
Italiaansche bijgeloovigheid.
De partijen in Duitschland.
Polen.
Rosa Bonheur.
Peru.
F. J. Stahl.
De eerste opvoering van Victor Hugo's »Lucrèce Borgia."
De menschvormige apen.
Een bezoek bij den koning van Dahomey, in December 1862 en Januarij 1863.
Een Christen-socialist.
Het oordeel van Frederik den Groote over de regten en pligten der vorsten.
De drukpers in Rusland.
Het lot der naaisters te Londen.
Sicilië in Mei 1863.
De vrijwillige reserve der Engelsche vloot.
Over de beteekenis van Shakespeares dramatische cyclus Hendrik VI—Richard III, voor het zedelijke leven in den staat.
Oostenrijks toestand en vooruitzigten.
Geschiedenis van de openbaarmaking der parlements-verhandelingen in Engeland.
De ontdekking der Nijlbronnen.
Over den tekst van het Nieuwe Testament, en het Sinaïtische handschrift van den Bijbel.
Het bowie-mes.
De doode prinses.
De vrouwen in de diplomatie.
Het brigantisme in Italië.
De wonderen der haven van Londen.
Toevallige uitvindingen.
De vorderingen der wetenschap.
De ringen in geschiedenis en legenden.
De Spaansche kolonie San Domingo op het eiland Haïti.
Japansche zeden.

De geabonneerden kunnen het tijdschrift naar verkiezing in maandelijksche afleveringen of driemaandelijksche deelen ontvangen. De afleveringen bevatten 4 à 6 — de deelen 15 vellen druks.

De prijs per jaar is *f* 6.—.

Ars aemula Naturae.

TWEEDE KUNSTBESCHOUWING,

op Donderdag 14 Januarij 1864, des avonds ten 7½ ure, in het gebouw der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*.

J. L. CORNET, Lid en Secretaris.

DIRECTEUREN van het *Kantoor van Administratie van Nationale Fondsen*, gevestigd te *Leyden*, berigten, dat van heden af zal worden gevaceerd tot **betaling der Coupons** hunner Administratie, verschenen 1 Januarij 1864, van de Certificaten 2½ pCt. *Nationale Schuld* en wel des Dingsdags van 12 tot 2 ure, ten Kantore der Administratie op de Hooigracht, Wijk VII. N°. 818, en de overige werkdagen van 10 tot 12 ure, ten Kantoren van van der SPRUYT & de GRAAF en van HARTEVELT & ROSKES alhier.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk I, N°. 240, te *Leyden*, wordt gevaceerd *Dingsdags*, *Woensdags* en *Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo Januarij 1864, van de 2½ pCts. CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & Wed. W. BORSKI.
» » A. K. & P. K. van HARPEN en PLUYM en BACKER.
» » S. & D. SAPORTAS, van MAARSEVEEN & le JOLLE en BUYS & KERKHOVEN. En
De Wed. H. F. TJEENCK, c. s.

De Ondergeteekende, geïnformeerd zijnde dat er eene Collecte zal gehouden worden ten behoeve van zijne Echtgenoote, MELOEN, geboren te *Utrecht*, onder den titel van »eene verlatene vrouw met vier kinderen," acht zich verpligt een ieder vóór het geven hunner liefdegaven, aan te raden, eerst de nodige informatiën omtrent die vrouw en hare famille te nemen, daar die vrouw, wijzende op haren jeugdigen leeftijd, verzwijgt dat die is eene aaneenschakeling van wan- en misdaden.

Amsterdam, 5 Januarij 1864. J. H. ADRIAANS.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, WOENSDAG 6 Januarij.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
NEDERLAND.				
W. Schuld	2 1/2	63 13/16	63 7/8	63 7/8
Dito	3	76 1/2	—	—
Dito	4	99 1/16	99 1/8	99 1/8
Amort. Synd.	3 1/2	93	—	—
Handelm.	4 1/2	—	—	—
O. I. Beleening	4	—	—	—
Aand. H. Spw.	4 1/2	—	—	—
Dito Rijn-Spw.	4 1/2	—	—	—
BELGIE.				
Cert. *Rothsch.*	2 1/2	55 1/2	—	—
SPANJE.				
Obligatiën	2	46 5/8	46 11/16	46 11/16
Dito Buitenl.	3	53 1/4	—	—
Dito Binnenl.	3	50 1/2	50 5/8	50 9/16
Bew. Coupons.		13 1/2	—	—
PORTUGAL.				
Oblig.	3	47 5/16	—	—
Dito 1856/59	3	46 13/16	46 15/16	46 15/16
RUSLAND.				
Obl. *Hope&C°.*	5	101	101 1/2	—
Dito 1828/29	5	—	—	—
Cert. 1831/33	5	77 1/2	—	—
Dito 1840	4	72 3/4	—	—
Dito *Stieglitz*	4	—	—	—
Dito Nieuwe	4	—	—	—
Dito 5[e] Serie	5	76 1/8	—	—
» 1855, 6[e] Ser.	5	86 1/2	86 5/8	86 5/8
Dito 1859	3	54 1/4	—	—
Inschr. in Ass.	6	—	—	—
Cert. van dito	6	—	—	—
Spoorw. volgef.		193 3/4	194 1/4	194
POLEN.				
Aand. 1835	*f*	153 1/4	—	—
Dito Oblig.	4			
PRUISSEN.				
Oblig. 1859	5	—	—	—
Aand. 1854	3 1/2	218	—	
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll*	5	—	—	—
Dito	4	48 1/2	—	—
Dito Metall.	5	56 3/8	56 11/16	56 3/8
Dito zilv. nat.	5	61 3/4	62 1/16	61 13/16
Dito bet. Amst.	5	80 1/4	80 1/2	80 1/8
Dito 1847/52	2 1/2	29	29 1/16	29
BRAZILIE.				
Geldl. 1824	5	97 7/8	—	—
PERU.				
Geldl. 1824	4 1/2	—	—	—
VENEZUELA.				
Oblig.	2	23 5/8	23 3/4	—
GRENADA.				
Oblig.	4	—	—	—
MEXICO.				
Oblig. 1851	3	35 15/16	36 1/8	36 1/16

Slotkoersen, heden 7 Januarij.

(*per Telegraaf.*)

Ned. W. Schuld	2 1/2	pCt.	63 7/8
Dito	3	»	76 1/2
Dito	4	»	99 5/16
Aand. Handelm.	4 1/2	»	—
Spanje, Oblig.	2	»	46 1/2
Dito Binnenl.	3	»	50 7/16
Portugal, Oblig. 1853	3	pCt.	47 5/16
Dito 1856/62	3	»	47
Rusland, bij *Hope & C°.*	5	pCt.	101 1/2
Dito bij *Stieglitz & C°.*	4	»	—
Dito bij *Hope* 1861	4 1/2	»	88 [illegible]
Dito dito 1862	5	»	86 3/4
Dito 6[e] serie	5	»	86 5/8
Dito Spoorwegactiën			194 1/4
Oostenrijk, Metalliek	5	pCt.	56 9/16
Dito	2 1/2	»	29 5/16
Dito rente Amst.	5	pCt.	81
Dito Nationale	5	»	61 15/16
Venezuela	2	»	23 [illegible]
Dito	1	»	—
Dito geconv.	6	»	—
Grenada, Gest.	4 1/2	»	—
Dito dito	1 1/2	»	8 1/16
Dito Hectaren			77
Mexico	3	pCt.	36 [illegible]
Illinois	7	»	77 [illegible]
Amerika	5	»	66 [illegible]
Dito	6	»	70 [illegible]
Dito 1882	6	»	68
Grieken	5	»	24
Dito Coupons			8 [illegible]
Turken	6	pCt.	45 1/2

Londen, Consols 91 1/8. **Parijs**, Fr. Rente 66.75. **Weenen**, Met. —.—. Nat. —.—. Valuta 120.—.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.